

[Oluf Pedersen.]

sprøjte, det ville myndighederne ikke til-lade. Nå, så kommer min kone en dag og siger: hør, skal vi ikke tage en tur til Norge? Så siger jeg: ja, nu fik vi jo ikke lov til at købe den motorsprøjte, så har vi råd til det, så lad os bare tage en tur til Norge. Så sker der det beklagelige, at jeg en dag får besked om, at nu kan jeg få lov til at få motorsprøjten, og så røg den Norgestur.

Jeg nævner det, fordi det i virkeligheden er det, der sker ved hele importreguleringen: det, folk trænger mest til, det, de helst vil købe, nægter regeringen dem adgang til at købe, og i stedet bruger de så pengene på den næstbedste måde. (*Bertel Dahlgaard*: Det er ikke alle, der er så tåbelige!). Jeg er enig i den betragtning, som i sin tid blev gjort gældende i „Berlingske Tidende“, at hele denne metode med at regulere valutaen ved hjælp af importregulering var det rene hul i hovedet. Det siger jeg også henvendt til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard. Man tvinger ved rationering og importregulering folk til at købe noget andet end det, de selv helst vil have. Købekraften er uforandret.

Jeg for mit vedkommende nægter ikke, at der i øjeblikket er et valutaproblem her i Danmark, tværtimod, vi har efter min opfattelse i øjeblikket et meget alvorligt valutaproblem i Danmark; men at hævde, at man ved hjælp af rationering og importregulering kan løse valutaproblemet, er at stikke folk blå i øjenene, fordi det foregøgl folk noget. Man lukker øjnene for, hvor fejlen stammer fra, hvad det er, der er galt. Man må gøre sig helt klart, at når vi har et valutaproblem, skyldes det det forhold, at vi her i landet har fået en falsk købekraft. Vi har en offentlig gæld, således at vi i Danmark fem år efter besættelsen endnu slås med halvdelen af tyskergælden, som man ikke har sørget for at få ud af verden, en gæld, som der ingen aktiver er for her i landet, og man kan sige, at når man sejler med valutagæld, sejler man med hensyn til valutaforhold med lig i lasten. Men det har jo slet ikke noget at gøre med den smørrationering, som ministeren vil opretholde; det er blot noget, man søger at fortælle.

Jeg mener, at det at lave importreguleringer og det at lave rationeringer er det stik modsatte af det rigtige, og vi ser det forsåvidt bekræftet. Ved forhandlingerne den 8. august sagde man fra regeringens side: vi skal for at klare sagerne have overført varer til et så og så stort beløb på bunden liste. Man foretog denne overførsel. Nu da regeringen kommer igen, siger den: det er

blevet meget, meget værre siden dengang. Altså, hvis man nu ikke dengang havde fået eller taget, om jeg så må sige, sig adgang til at føre varerne over på bunden liste, kunne jeg forstå, at man kom og sagde: det er blevet værre end dengang, fordi man ikke fulgte os. Men når man ønskede at føre varer over til bunden liste, og man gennemførte det, og det så bagefter viser sig, at de har ret, som sagde, at overførslen til bunden liste af varer betyder dyrere indkøb, så forstår jeg det ikke. Jeg har fået at vide — og jeg tvivler ikke på, at det er rigtigt —, at for en række varers vedkommende betød overførslen til bunden liste, at disse varer i udlandet blev dyrere end før overførslen. Det er da givet, at når det er tilfældet, skal det skabe valutavanskeligheder, og jeg er slet ikke overrasket over, at det bliver værre og værre. Jeg er sikker på, at jo mere handelsministeren får rationeret og ført over til bunden liste, jo værre bliver det. En sådan politik vil jeg ikke medvirke til. Jeg synes, at det ville være naturligere, at ministeren prøvede på at følge andre veje.

Jeg for mit vedkommende ønsker ikke at lave ministerstorm, men jeg synes, det ville være utilstedeligt, hvis den højtærede handelsminister egenmægtigt på trods af et flertal her i folketinget ville opretholde krigstidens smørrationering, og efter de udtalelser, der tidligere er fremsat her i tinget, må jeg gå ud fra, at der er et flertal her i tinget, som er imod det, fordi man anser smørrationeringen for forfejlet, når der ikke er varemangel. Det er jo også rent tilfældigt, at man ikke har fået smørrationeringen ophævet. Hvis ministeren troede eller tror, at rationering er vejen til at klare valutaproblemet, skulle ministeren jo kræve alle de mange rationeringer genindført og mere til. Hvis ministeren tror, at importregulering er vejen, må ministeren forlange, at alle køb kommer over på den bundne liste, men det tør han ikke. Han tør ikke være konsekvent. Jeg mener, at opretholdelsen af smørrationeringen er urimelig, unyttig og besværlig, og at kravet ikke alene må gælde valgfrihed og afskaffelse af de såkaldte fedtlapper, men afskaffelse af hele rationeringen, og jeg skal derfor tillade mig at fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden:

„Idet folketinget opfordrer handelsministeren til straks at ophæve smørrationeringen,

går tinget over til næste punkt på dagsordenen.“